NR. 4 MAJ 92 39. ÅRG.

PAN

BLADET FOR BØSSER OG LESBISKE

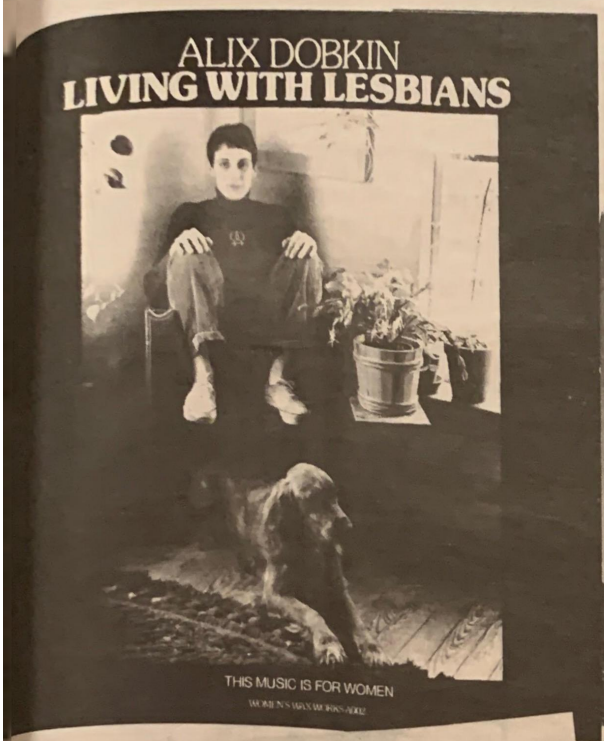

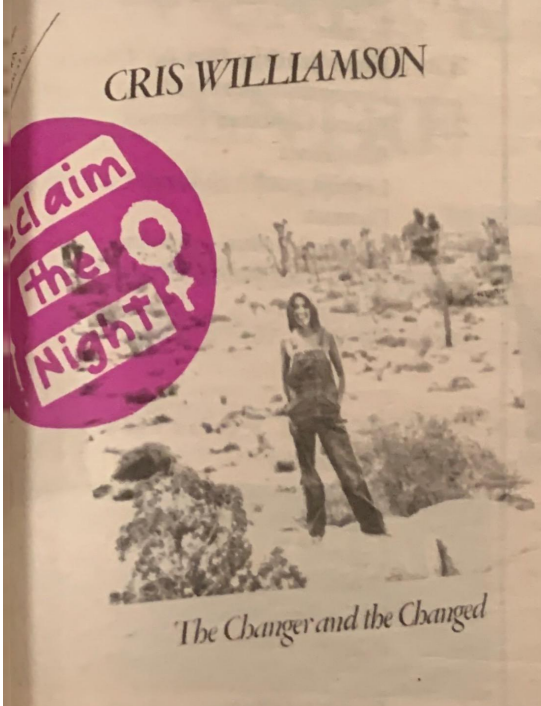

merikansk kvindemusik midtersiderne

Stort tema **Rejser**

Risiko

Man løber mange risici i livet. Risikoen for at blive kørt over, for at falde ned med elevatoren, for at spise noget, man ikke kan tåle, for at få hudkræft af for megen sol, for at blive forkølet, når man kysser, for at få et meteor i hovedet...

Nogle af disse risici beskytter man sig imod, mens andre er så små, at man vælger at se stort på dem.

For er du så bange for at få et meteor i hovedet, at du altid kigger opad, så bliver risikoen for, at du bliver kørt over i trafikken, meget stor!

Det er lige sådan med risikoen for at blive hiv-smittet: Du kan aldrig gardere dig 100 % - hvis ikke du vælger slet ikke at dyrke sex.

Overvejelser om sikker sex handler derfor om at vurdere lysten til en form for sex i forhold til risikoen for at overføre hiv-virus ved denne form for sex: Vil jeg løbe risikoen?

Der er en mikroskopisk ("meteor-agtig") smitterisiko ved mange forskellige sex-praktikker. Men den eneste reelt store risiko opstår, når du boller eller bliver bollet i røven uden kondom ("som ikke at se sig for i trafikken").

Har du lyst til at slikke pik, er situationen en anden. For smitterisikoen er lille, og du kan nedsætte den yderligere ved at undgå at få sæd munden.

Vil du have mere viden om sikker sex i praksis, så er der rådgivere til rådig-hed både i Hiv-hjælpen og på Aids-Linien.

Hiv-hjælpen har åbent hver mandag mellem kl. 19 og 21. Tlf.nr. er: 33 13 19 48.

Aids-Linien har åbent hver dag mellem 9 og 23. Tlf.nr. hertil er: 33 91 11 19.

I telefon-leksikonnet Sikker Sex-telefonen på tlf. 90 16 16 16 kan du også få alle oplysninger om sikker sex.

Brug kondom, når du boller. Undgå sæd i munden.

Årets Fakkeltog

Den 17. maj er der Fakkeltog i mindst 5 byer i Danmark. Det foregår efter traditionen.

Hvert år samles mennesker verden over og tænder fakler. Den internationale Fakkeltogsdag er i år den 17. maj, og der er er arrangeret Fakkeltog i følgende danske byer: Esbjerg, Viborg, Odense, Århus og København.

Alle steder følger man traditionens faste punkter. Det vil sige en eller flere taler, musikalsk underholdning af forskellig art, en rundtur igennem byens gader med fakklerne og en gudstjeneste.

Ved redaktionens slutning var det ikke alle steder, at aftalerne med talere og musikere var på plads, men tid og sted ligger fast.

Esbjerg: Man mødes på Torvet i Esbjerg kl. 21.00 til taler og underholdning. Fakkeltoget gennem byen starter en time senere, og efter planen er man tilbage, så man kan deltage i gudstjenesten i Vor Frelsers Kirke kl. 22.45.

Viborg: Arrangementet starter kl. 20.00 på Hjultorvet, hvor blandt andet medlem af folketinget Torben Lund vil tale. Efter musikkken og turen gennem byen afholdes en mindehøjtidelighed i Domkirken, hvor kollekten (pengene i kirkebøssen) denne aften vil gå til AIDS-Fondet.

Odense: Stedet er Flakhaven, og man starter kl. 21.30. Den ene taler bliver Inge Lise Paustian fra Fyns Amt. Gudstjenesten i Domkirken starter 2 timer senere kl. 23.30.

Århus: Man samles på Bispetorvet kl. 22.00. Her vil Stig Larsen fra AktHIVhuset introducere talere og musikere. Efter Fakkeltoget har gået gennem byen, er der gudstjeneste i Domkirken kl. 23.20.

København: I hovedstaden mødes man på Rådhuspladsen, hvor talerne bliver folketingsmedlem for de radikale, Lone Dybkjær og formandsen for HIV-VDanmark vil vil tale. Lige inden PAN-Bladet gik i trykken, havde Etta Cameron ja til at synge sammen m gospelkor.

Efter Fakkeltoget er der efteritraditionen - åbent hu Landsforeningen og Aids-L Knabrostræde 3.

Sammenhold

I alle byer er flere forskellige tutioner og organisationer gået men om at arrangere Fakkelt

Det er både positiv-ra pårørende-grupper, Landsfo gen og andre grupper af bøs lesbiske, amter og kommu København er en ny organis HIV-Danmark medarrangør men med Landsforeningen Linien, Positivgruppen og A Fondet.

Fakkeltoget er et af de sam punkter, hvor solidaritet me mellem hiv-smittede og folk aids kommer til udtryk. Alle, s berørt af hiv og aids - på egen eller mere indirekte - står aften sammen. Det er fast trad at sangen "That's what friend for" slutter Fakkeltoget.

PAN/Søren

10 års forbehold

Helbredsnævnet gik imod Lars Bo Bülows klage over 10 års forbehold på hans tjenestemandspension.

At blive tjenestemandsansat giver ret til tjenestemandspension. Og på den måde svarer det til at blive optaget i en pensionsforsikring, når man bliver tjenestemand. Det er bare ens arbejdsgiver - det offentlige, der selv er pensionskassen.

Som beskrevet i sidste nummer af PAN-Bladet, så fik Lars Bo Bülow, der er centerleder i Herlev Kommune at vide, at han ikke ville kunne få pension i de første 10 år, hvis han skulle blive uarbejdsdygtig på grund af en seksuelt overført sygdom. Og argumentationen for denne afgørelse fandt man i den helbredserklæring, som man udfylder, inden man bliver tjenestemand.

Det at være at have været undersøgt for en seksuelt overført sygdom, giver i sig selv anledning til formodning om, at man er i en overrisiko for at få en seksuelt overført sygdom.

I Helbredsnævnet fortæller man, at det er helt almindelig fremgangsmåde at tage denne type forbehold - ikke bare for folk. der er blevet undersøgt for seksuelt overførte sygdomme, men også ved alle andre undersøgelser.

Det forbehold, som juristen i Helbredsnævnet mener er det almindeligste, er "ondt i ryggen". Dette forbehold kan begrundes med, at personen har været til kiropraktor!

Ens for alle

I Helbredsn ævnet ser man således ikke noget problem i afgørelsen i Lars Bo Bülows tilfælde. Og at den skulle være betinget at, at han er bøsse - og at man skulle have tænkt på hiv/aids - afvises fuldstændigt.

Et arkivfoto af Lars Bo Bülow. Fotograf: Ukendt.

Alle modargumenter sendes videre til den læge, som nævnt tilknyttet, og han har stadig p ferie.

Og så kan det ende med, at Bo Bülow i virkeligheden komm at have bedre betingelser for per end de kommende tjenestem Fra 1. marts i år er det nemlig b standard at påhæfte tjenestema ansættelse med et 10 års forbe uden nogen særlig begrundelse vil sige, at hvor Lars Bo Bülow mister sin pension, hvis han s blive uarbejdsdygtig på grund seksuelt overført sygdom, så alle andre ikke nogle konkrete domme nævnt i forbeholdet.

PAN/Søren S

Hiv i Århus

Der er to hiv/aids-centre i Århus: Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske og AktHIVhuset.

Århus er vist en blanding af København og resten af Danmark, siger Jens Thygesen. Det er i København, Århus, Odense og måske i Aalborg, der er etableret bøsse/lesbisk miljø, i Århus trækker nok mere end i Odense og Aalborg - men mindre end i København.

Jens Thygesen er Landsforeningens aids-koordinator i Århus, og arbejdspladsen er afdelingens kontor i Jægergårdsgade - over PAN Bøf og Disco. Det er måske nok det mest luksuriøse, men der mangler plads på at få udbredt de værste problemer. Først og fremmest ser man frem til at få køkken og toilet adskilt! De løbende aktiviteter foregår ud fra huset. Det er kondomudlevering og HUG-gruppen.

- Kondomerne er betalt af amtet, fortæller Jens. Vi står for fordelingen. Det er først og fremmest PAN-Disco og lærerklubben *A-MENs Club*, der benytter sig af tilbuddet.

Hiv-smittede

En anden aktivitet er HUG-gruppen. HUG står for Hiv Ud Gruppen og er en gruppe af unge, der tager ud på skoler og andre steder og underviser om hiv og aids.

Har Landsforeningen i Århus nogen tilbud til hiv-smittede bøsser?

- Nej, det har vi ikke, svarer Jens. Vi har snakket om et rådgivningstilbud specielt for hiv-smittede bøsser og mænd, der har sex med mænd. Men det er ikke blevet til noget. Aktiviteter for hiv-smittede er mere AktHIVhusets område, vi er mest fremme med mest sikker sex-budskaber rettet mod ikke-smittede.

I den forbindelse kan man nævne cabaret-gruppen *Nervepigerne*, hvis bøsse/lesbiske show også har en hiv/aids- og sikker sex-vinkel.

Nervepigerne har haft to forestillinger med god succes, men det har øget forventningerne, som efterhånden er svære at leve op til.

- Det med at klæde sig ud i drag, sige giftigheder til hinanden - vende tingene på hovedet - er kun sjovt et antal gange, siger Jens. Men efter planen har vi en ny forestilling klar til oktober.

Jens Thygesen tager telefonen til ære for fotografen. Han mener man kommen hinanden en smule mere ved i Århus end i København. Foto: Søren Skov.

AktHIVhuset

Der er en anden institution i Århus, som beskæftiger sig med hiv og aids.

Det er det såkaldte *AktHIVhuset* i Vestergade. Et lidt besværligt navn at skrive. Og hvordan udtaler man det?

- Det udtales "aktivhuset", men navnet lægger vi ikke mere i, end at vi er aktive, og det hele handler om hiv og aids, siger Tinne Laursen, der har været ansat i et år nu som daglig koordinator af aktiviteterne i huset.

- Huset hviler på tre søjler, fortsætter Tinne: Det er Aids-Info (telefon-rådgivning), hiv-gruppen (for hiv-smittede) og pårørende-gruppen.

Til forskel til Positivgruppen på Frederiksberg for eksempel, som alene er for bøsser og biseksuelle mænd, så er hiv-gruppen i AktHIVhuset ikke målrettet mod en speciel gruppe.

- Det er flimrende ligegyldigt, *hvordan* man er smittet, man mødes om det, man er fælles om - at man er smittet. Blandingen giver en dynamik.

Der er også mulighed for, at der startes mindre grupper, som diskuterer deres særlige situation. Hiv-smittede kvinder for eksempel. Bøsse-grupper bliver derimod sendt i Landsforeningen - som altså ikke har nogen tilbud direkte til hiv-smittede.

Det lyder lidt skævt, men i praksis gør det måske ikke så meget, da de aller fleste brugere af AktHIVhuset er smittede bøsser.

Tinne Laursen på sit kontor. Foto: Søren Skov.

PAN/Søren Skov

AktHIVhuset er en meget smuk bindingsværksbygning. Adressen er Verstergade i, og dette "i" skyldes at huset ligger inde i en gård. Foto: Søren Skov.

Ung og smittet

Skal man fortælle man for eksempel sine fældre, at man er smittet?

-Der kommer unge mennesker ind på hospitalerne, som ikke har fortalt nogen noget. Der er ingen, der ved, de er smittede, siger Bo fra Ungdomsgruppen i Positivgruppen. Det har jeg talt med sygeplejersker om.

Ungdomsgruppen lægger op til, at der skal gøres noget ved de problemer, unge hiv-smittede møder. PAN-Bladet har talt med Bo, Lars og Tony fra Ungdoms-gruppen.

Eksemplet med den ensomme unge fyr på hospitalet er den umiddelbare baggrund for, at Ungdomsgruppen har overvejet at lave en besøgstjeneste for andre hiv-smittede unge. Tony, Lars og Bo mener, at det er de færreste, der kan klare situationen som hiv-smittet alene. Der vil komme en reaktion på et tidspunkt.

Ikke basisgruppe

For dem selv har Positivgruppen og selve Villaen på Frederiksberg været et "fedt tilbud", hvor de har kunnet hente støtte til at få afklaring på problemer.

- Vi var en 10-12 unge, der fandt sammen her i Villaen for et par år siden, fortæller Bo. Vi har mødtes fast hver 14. dag og lært hinanden godt at kende.

Ungdomsgruppen har imidlertid oplevet eksempler på, at nye folk under 30 er dukket op i Villaen, men kun er kommet et par gange og så er blevet væk.

- Så vi har taget fat i os selv for at se, om det er os, der for strenge, siger Lars. Nye har nok hidtil bare måttet hænge på, hvor jeg selv blev taget lidt bedre imod.

Og det vil Ungdomsgruppen selv til at ændre på. For eksempel vil de nu tage fat i de enkelte nye og præsentere sig selv og mulighederne i Villaen bedre.

Er Ungdomsgruppen en basisgruppe?

Det spørgsmål falder ikke rigtigt i god jord, for alle 3 er enige om at hade ordet *basisgruppe*.

Men de indrømmer, at de har fået meget ud af, at være sammen med hinanden.

- Forskellen mellem vores gruppe og en basisgruppe er, at vi ikke har skullet krænge vores inderste ud, fastslår Lars. Men i gruppen har vi fået et netværk.

- Det betyder, at man ikke er afhængig af sine venners viljestyrke, siger Tony. Til at støtte én.

Mission

Hvem skal man fortælle, at man er hiv-smittet?

Alle 3 oplever, at hiv er lidt af et tabu blandt unge bøsser.

- Jeg synes stemningen er negativ på PAN, siger Bo. Så jeg forstår godt, at unge ikke fortæller, hvis de har hiv. Man skal ikke skamme sig over at være smittet, så hvis 200 PAN-fisser bare talte mere sammen om det, så....

- Men synliggørelsen kan måske også komme ved "passivitet" - ved at i selv gør det til ingenting, siger Lars. Der kan også være noget beskyttende i, ikke at fortælle for eksempel sine forældre, at man er smittet. Diskussionen går over på, om man som hiv-smittet har en "mission", nemlig at gå ud og være åben hiv-smittet.

Lars, Tony og Bo er enige om, at det er der ikke noget endeligt svar på.

Tilbud i Villaen

Som ung hiv-smittet er man ikke henvist til at være med i Ungdomsgruppen, hvis man vil være medlem af Positivgruppen. Denne gruppe er kun én ud af mange muligheder.

Der er blandt andet en hobbygruppe, en havegruppe, en videogruppe og et cykelværksted i huset.

Dertil er der emne-grupper, hvor interesserede mødes og diskuterer alle tænkelige emner. Det kan være "livet og døden" eller alternativ behandling.

Og så er der festerne i Villaen.

Ungdomsgruppen har også talt om at starte en vagt-telefon, som unge kan ringe til, og på den måde have en mulighed for at komme i kontakt med andre unge hiv-smittede.

Lars, Tony og Bo forestiller sig nye grupper af unge, som får samme gode udbytte af at lære hinanden at kende, som de selv har haft.

- Hjælp til selvhjælp, siger Tony.

- Ja, der er nok ingen, der får noget ud af at høre vores livshistorier, som vi har fortalt hinanden 117 gange, siger Bo. Men derfor kan en ny gruppe unge jo godt få noget ud af at mødes, lige som vi har gjort det. Og gå i byen bagefter. Dét er en god ide.

PAN/Søren Skov

MAJ bulletin HIV 1992

HOMOSEKSUEL SMITTE

Statens Seruminstitut har udsendt den første kvartalsopgørelse af antallet af hiv-smittede og aids-diagnoser.

Det er tal fra Hiv-meldesystemet, der ligger til grund for opgørelsen, som dækker tiden 1. august 1990 til 31. december 1991, altså ialt de 17 måneder, Hiv-meldesystemet har fungeret.

Ialt er der indberettet 465 personer, som er blevet testet hiv-smittede for første gang - det er lige knap én om dagen i gennemsnit. Heraf er det 50 % (233 personer), der er smittet ved homoseksuel kontakt. Derudover er der fundet 77 hiv-smittede mænd, som er smittet ved heteroseksuel kontakt. Dog har cirka halvdelen af heteroseksuelle mænd ikke opgivet nogle nærmere omstændigheder for, hvordan de kan være smittet, hvilket får Statens Seruminstitut til at formulere en teori om, at "nogle af disse mænd har måske ikke ønsket at oplyse om homoseksuelle kontakter."

De 17 måneder er i kvartalsopgørelsen delt op i 3 halvår - hvoraf det første dog kun er på 5 måneder.

Man ser i den opstilling, at der blev fundet henholdsvis 80, 82 og 71 hiv-smittede homo- eller biseksuelt smittede mænd i perioden, en rimeligt stabil udvikling. Men i samme periode blev der fundet henholdsvis 36, 47 og 66 hiv-smittede heteroseksuelle mænd og kvinder. Dette har medført, at den procent-vise andel af smittede homoseksuelle er faldet i forhold til det samlede antal smittede, selv om altså det reelle antal har ligget nogenlunde fast.

STOFFER FRA SVIN

På Marselisborg Hospital i Århus, har danske og amerikanske læger gennemført en forsøgsrække med såkaldt passiv immunisering. Forsøget, som har omfattet 14 patienter, går ud på at bekæmpe hiv-virus i den menneskelige krop ved at tilføre hiv-antistoffer, som er fremstillet på grise.

Man har tidligere forsøgt at behandle aids-patienter med antistoffer fra raske hiv-smittede. Men selv om det ofte gav lovende resultater, er det problematisk. I længden kan det ikke lade sig gøre at skaffe nok menneskeligt plasma med antistoffer.

Forsøget med svine-antistoffer bygger på de samme principper. Levende svin får indsprøjtet hiv-virus, som er dræbt inden behandlingen. Den dræbte virus får svinene til at danne antistoffer. Disse antistoffer koncentreres og bruges derefter på mennesker.

I næste omgang skal 60 personer indgå i et dobbelt-blindforsøg, som skal afprøve forskellige doser af præparatet.

Denne type behandling af aids-patienter - hivs altså det viser sig at fungere - kommer næppe til at kunne stå alene. Finn Trunk Black mener, at midlet vil indgå sideløbende med Retrovir, således at hiv-virus bliver angrebet på flere fronter.

Den 7. april blev der i København afholdt en høring om mandlig prostitution. Et af hovedspørgsmålene var, om porjektet PAF - Prostitution Af Fyre vil kunne regne med at få penge til at fortsætte sit opsøgende arbejde. Det kom der ikke nogen endelig afklaring på. Foto: Jakob Høff.

LÆGE TOG ULOVLIG HIV-TEST

En praktiserende læge i Århus har hiv-testet en patient, uden patienten vidste det. Det er selvfølgelig ulovligt.

Patienten var bøsse, og lægen har udtalt, at han lader sine patienter teste, når han skønner, de er homoseksuelle!

Dette tilfælde blev resultatet helt grotesk. Lægen nævnede i en bisætning, at hiv-testen "vist nok var en smule positiv", hvilket afslører en rystende uvidenhed på tre punkter:

1) Det er ulovligt at hiv-teste folk uden deres vidende.

2) Man er ikke "en smule positiv". Prøven var i dette tilfælde "tvivlsomt" positiv, hvilket vil sige, at der skal en ny test til at afgøre, om personen er positiv eller negativ.

Og vigtigst:

3) Man har behov for - og ret til - støtte og rådgivning i forbindelse med en hiv-test, ligemeget hvad resultatet af testen bliver.

I Landsforeningens pjece *Skal - skal ikke* hedder det: Du har ret til at lade dig teste, og du har ret til at lade være.

Embedslægen i Århus Amt, Kate Runge har udtalt i pressen, at hun har kendskab til i hvert fald 10 eksempler på tilsvarende ulovlig hiv-testning. Og der også eksempler fra København.

Dette er helt klart i modstrid med alle gældende regler. Og sagen er nu på vej gennem klagesystemet. Den ligger mellem Patientklagenævnet og Sundhedsstyrelsen. Den ender givetvis med, at lægen, der lavede den ulovlige hiv-testning får en tjenstlig påtale.

Den 25. april var Landsforeningens hiv/aids-ansatte og politikere samlet til temadag om organiseringen af arbejdet. Det foregik i Knabrostræde. Foto: Søren Skov.

HIV-CAFÉ ÅBNER

Det er foreningen HIV-DANMARK, der
dette initiativ, der vil henvende sig til alle
af hiv-smittede.
Da PAN-Bladet gik i trykken, var det end
besluttet, hvad caféen skulle hedde
Der var efter sigende mindst 10 forslag
og hvad det ender med bliver afsløret
før så ved pressemødet den 4. maj kl
Hiv-caféen ligger på adressen Skinder
i København.
Ved åbningen den 4. maj vil der være åb
for alle - medlemmer, venner og nysger
Ved samme lejlighed bliver Positiv
"HIV-PRIS 92" uddelt. Denne pris gi
person, der har ydet en særlig indsats
for hiv-smittede.
- Modellen for denne café er AktHIV
Århus, fortæller Ole Morten Nygård,
formand i HIV-DANMARK. Nogle dage
være åbent for alle og andre for enkelt
- for eksempel kun for hiv-smittede eller
pårørende.
Men hiv-caféen skal være et åbent sted
- Det ser allerede ud til, at stedet er
fortsætter Ole Morten Nygård. Der er
forskellige grupper, der har ønsket at bru
- og have en fast tid at mødes der. Men
også meningen, at forskellige typer akt
skal kunne foregå i caféen, både p
møder og sorggruppers møder. også g
som ikke er medlem af HIV-DANMA
kunne bruge den.
Caféen skal køres ved hjælp af frivill
bejdsindsats, og indtægterne fr
"brugerbetaling", som grupperne skal
for at være i huset. På langt sigt er det mer
at stedet skal hvile i sig selv.
HIV-DANMARK har søgt økonomisk
aids-puljen til at få ansat en koordine
medarbejder - eller altmuligmand - i sta
forløbet.

HIV-SEMINA

I pinsen afholder Hiv-gruppen i AktHIVh
Århus sit årlige Hiv-seminar. Det fore
Pindstrup Centret og er for alle hiv-smitt
Emnerne for diskussionerne strækker s
for eksempel spørgsmålet om *hiv og folke*
til problemer med pensionsforhold.
Et andet emne er Hiv og medierne, ete
der har undertitlen: Hvordan bliver vi be
og ikke udnyttet.
Den afsluttende diskussion på seminar
i programmet overskriften: Hvor finder
drive?

PAN/Søren

Indefra

Alternative indtægtskilder

Ifølge dagspressen er en 16-årig dreng af retten i Faaborg blevet idømt fem dagbøder à 50 kroner for at have råbt "bøsserøv" efter to betjente.

Dette fik straks redaktionens utraditionelt tænkende hjerner til at barsle med følgende ide til, hvordan Landsforeningens slunkne pengekasser kan blive fyldt til bristepunktet:

Som udgangspunkt har vi retten i Faaborgs ord for at udtryk som "bøsserøv" ude i det heteroseksuelle samfund bliver opfattet som ærekrænkende og hjemfaldne til bødestraf. Hvis nu bøsser og lesbiske tager dette til efterretning og begynder at melde alle dem til politiet, der råber "bøsserøv" og lignende efter dem (joh, i et patriarkalsk samfund som vores bliver der osse råbt "bøsse" efter lesbiske), vil det ikke kunne undgå at medføre million-indtægter til statskassen. Hvis LBL samtidig går ind og laver en aftale med staten om at få procenter af disse indtægter, er successen hjemme: Penge til staten, penge til Landsforeningen samt mentalhygiejnisk udløsning af latent homofobi hos normalbefolkningen.

"Hvad så med den enkelte bøsse eller lesbiske?" hører vi jer spørge. Det er det bedste af det hele: I stedet for at krybe langs husmurene kan vi nu rette ryggen i sikker forvisning om at vi udfører et stykke indbringende og samfundsnyttigt arbejde, bare ved at gå på gaden.

PAN/I-LP

Pinsevækkelsen

Efter at have læst artiklen i *PAN-Bladet* nr.3/92 vil jeg gerne komme med to kommentarer.

For det første er det med den behandling, bøsser og lesbiske som gruppe har været udsat for, forståeligt, at man kan fristes til at give igen med samme mønt. Alligevel finder jeg det beklageligt at lade en anden hel gruppe - i dette tilfælde Pinsemissionen - undgælde for en enkelt families ekstreme opførsel. Kollektiv afstraffelse anses normalt ikke for god etik.

For det andet vil jeg gerne understrege, at den holdning til homoseksuelle, som den pågældende familie har givet udtryk for, bestemt ikke er gængs i de pinsekredse, hvor jeg har færdedes de sidste 18 år. Vel mener man, at homoseksualitet er forkert, men deraf drager man ikke den konklusion, at Guds kærlighed så ikke skulle gælde bøsser og lesbiske.

Jeg håber derfor på en fair sondring i evt. fremtidige artikler om emnet mellem enkeltpersoner eller -familier og så Pinsevækkelsen som helhed.

Med venlig hilsen
Jan Lindell, Herlev

Jan, dit brev er på én gang både positivt og negativt. Det er dejligt at høre, at Pinsemissionen ikke decideret bandlyser homoseksuelle, men det må da heller ikke være sjovt bare at have deres "medlidenhed"? Jeg håber ikke, du bliver vred over nedenstående, men jeg kan ikke dy mig for at bruge denne lejlighed til at komme med et debat-oplæg, ikke som medlem af redaktionen, men som enkeltperson.

Jeg mener nemlig, at religion og fanatisme af enhver art er noget af det mest fordærvende og frihedsberøvende, der findes. Hele vores samfund er baseret på de regler og moraler, som kirken har påduttet folk op igennem århundrederne, og som i dag er så indgroede i folks underbevidsthed, at om man er troende eller ej, så har religionen på et eller andet tidspunkt allerede forhindret dig i at være et helt frit individ, der har kunnet tage sine egne valg.

Med religionens grænser for personlig udfoldelse og dens afstandstagen generelt fra homoseksualitet, så mener jeg ikke, at vi som bøsser og lesbiske skylder nogen som helst religion en fair behandling. Det har vi og alle andre aldrig fået af dem og deres evige pegefinger. Faktisk minder denne holdning om den moderne videnskabs. Omend midlerne er forskellige, er et af deres mål fælles: At "helbrede" de "stakkels" homoseksuelle. Den eneste grund til, at vi har så gode vilkår i Danmark, skyldes kirkens svindende indflydelse. Se bare på USA; hvad vores "våbenfæller" derovre dog ikke må finde sig i fra religiøs side.

Om det er enkeltpersoner, familier eller Pinsevækkelsen som helhed, der er "skyldige" i dette tilfælde, er underordnet. Det hele udspringer jo under alle omstændigheder stadig af alle fornuftige menneskers fælles fjende... religionen!

Hvis nogen har nogle gode argumenter imod dette, så skriv endelig ind, så vi kan få en god debat igang.

Michael C.T. Andersen

Hvad er der dog galt i Landsforeningen?

Da jeg havde læst artiklen "PAN Club Aalborg lukker" i *PAN Bladet* nr. 3 92, sad jeg tilbage med en fornemmelse af, at der sgu da er noget rivende galt i denne her forening.

Da jeg for et par år siden deltog i racet om at oprette en lokalafdeling i Aabenraa (den mindste i landet), erindrer jeg tydeligt, at det drejede sig om et fællesskab og Landsforeningen, der var den venlige onkel over there som tog fra de rige PAN clubber og gav til de fattige lokal afdelinger/Pan clubber, så flere kunne få gavn af de mange penge der blev tjent på Pan-clubberne i de store byer. Ideen er jo også fin fin.

Dengang var det jo ganske vist, at Pan clubberne bestod af frivillige aktive medlemmer som ofrede sig for sagen, og det fælles værested, det var noget i retning af, at man arbejdede sig ind i foreningen og blev en del af enheden. Der var fællesskab, man havde alle ansvar overfor hinanden og for at stedet fungerede osv.

I de seneste år er tonen efter min mening langsomt blevet ændret i retning: Det mere grove og upersonlige. Onklen over there har fået til vane at anvende opslag på regnestokken som argumenter til at fastlægge mere og mere af foreningens rammer. Og kald det så bare politisk besluttet og vedtaget af HB - det er sgu det samme. Afkastet er magert, der skal privatiseres og opdeles i selvstændige enheder, så den kan gøre noget mere for medlemmerne. Men det er sgu da for galt at man i ovennævnte artikel læser at nu anbefaler man Aalborg at: "finde sig et mødested som ikke er baseret på bajersalg". Hvad fanden skulle man dog så bruge et sådant sted til?

Mon ikke hele denne sag drejer sig om at ansvarligheden (og dermed LBL´s image som en vedkommende organisation for hvert enkelt medlem) er blevet flyttet fra de enkelte medlemmer/aktivister og over på skrivebordene hos onkel over there. Tilbage sidder der forpagtere og inspektører i dyre lokaler, med svigtende omsætning osv. Og nu bliver resultatet, at det er medlemmerne som kommer til at lide afsagn. "Hvorfor overhovedet melde sig ind for næste periode, der er jo ingen ting i nærheden af hvor jeg bor" - må man vel spørge sig selv om hvis man bor i Aalborg om en måneds tid.

Hvordan kan det overhovedet gå til at der forsvinder beløb af svimlende størrelser uden nogen lokalt griber ind, eller for den sags skyld kan spore det tilbage til den/de rette aftener perioder. I aktivisternes tid fejlede optællings systemerne da ikke detaljer som ikke var i stand hertil. Det er måske fordi ansvarligheden er flyttet fra de udførende personer i foreningen til over-there. Med kvartalsvise regnskaber - så har man en linie til at holde dem i sanktionere når det ER gået galt.

Over-there er man den formelle-dømmende onkel, der istedet for at forsøge at genvinde selvansvarligheden hos medlemmerne og aktivisterne - beder politiet tage affære og undersøge sagen. Man gider sgu ikke engang rejse sig og få orden på systemerne selv.

Utroligt siger jeg til mig selv - hvordan kan 40.00 kr. forsvinde ud i den blå luft på 1 måned. Selv i de mange år som foreningsaktiv, i en forening med millionomsætning, ville 40.000 kr. være umuligt for aktivister at svindle sig til, selv efter måneders bar vagter. For pengene er vel ikke drukket op af barvagterne. (Formoder jeg.)

Når man i Aalborg desværre nu må til at sælge nogle, efter min mening gode lokaler, til priser som giver tab, kunne det jo være, at der er andre muligheder end denne løsning som alt andet lige er den dårligst tænkelige. Hvad med at man søgte fælles lokaler med andre foreninger f.eks. pensionister etc. De kunne vel bruge et kaffested/kortstue et par aftener om ugen. Dette eks. blot til illustation af tankegangen. Aalborg, som er en af landets største byer, kan sgu da ikke leve uden bøsse/lesbisk cafe/bar/disco. (Sgu.)

Desværre er det svært at forestille sig hvordan udbuddet er i provinsen og hvad tabet af det bøsse/lesbiske mødested betyder, når man til daglig har dusinvis af bøsse/[illegible] mødesteder at vælge imellem over-there. I Aalborg drejer sig ikke blot om et sted blandt mange.

Desværre viser artiklen også at ansvarlighedsforladet også har overgået selveste HB. (Nu er alle de mindre klub jo også næsten væk fra HB, eller begrænset indflydelse, [illegible] de nye valgregler blev indført).

Her har man nu ophævet til "lov" i foreningen at Pan-k ber med underskud bliver lukket hvis det ikke bliver dæ ind fra lokalafdelingens kasse krone for krone?

Over-there er man kort sagt skide træt af at man er blev for krævende, ødsle og uansvarlige ude i lokalafdelingerne fremover skal der betales ved kasse 1 når regnestokken ik passer.

Hvad helvede har vi da denne forening til. Den bliver år mere og mere selvbekræftende og selvhøjtidelig med adm nistrationer og faste staber - precedenser procedure osv. nu er den ved at glide over i fasen hvor mere og mere ene og resurser anvendes på at holde på formerne, lovene og re lerne istedet for at hjælpe tingene til at fungere ude i de lok afdelinger. Så vidt jeg husker er det vistnok der medlemmer hører til. (Huskes dette mon også i HB?).

Man må undre sig, at det i dårlige tider stadig er organis tionen, sekretærerne, administratorerne, der udgør den tunge te post i regnskabet, i stedet for at denne netop var noget vo man kunne opbygge faciliteter for medlemmerne rundt i afd lingerne. Men nej, det er vigtigst at få lukket en god og hid velfungerende afdelings værested, som i årevis har indfang mange unge som har trådt deres første bøsse/lesbiske skrid samme sted, fremfor at skære i organisationen. Hvad fanden skulle man med et ikke-bajersælgende almindelige mødest i Aalborg. Så gider jeg da slet ikke at komme der som gæs når jeg er i byen. Hvem mon har brug for at stikke fingeren jorden og se hvor vi er?

Nu skal der jo nok være et par (fra HB) som mander sig t til at skrive et svar og som anvender tid på at efterse modvise at dele af påstandene i denne meningstilkendegivel er aldeles ukorrekte, misforståede og fejlfortolkede - det vil nærmest være selvmodsigende og imod alle traditioner hv ikke dette sker. Men hvis dette læserbrev bør give anlednin til at nogle bruger deres tid på ting som er nævnt heri, vil j ønske for foreningens fremtid at tiden anvendes på at ge noget ved den svigtende selvansvarlighed blandt medle merne-/aktivisterne/ansatte. Som forening er det ikke øksehu lignende-regler vi står og mangler mest, men *følelsen* af at d nytter noget at deltage som medlem/aktivist, at man ikke f følelsen af at spille sin tid på foreningen. (Den største syn der kan overgå HB), at den lokale indflydelse *virker* let, t værdig og hurtigt, og at onkel over-there bliver tilgængeli imødekommende, får velvilje og udadvendthed istedet for a straffe-og-kontrol-mentalitet, og vil arbejde for medlemmer i stedet for sig selv.

Kristen Nielsen, Sønderbo

Der skal ikke herske tvivl om, at hovedbestyrelsen er de første til at indrømme, at det er dybt beklageligt, at det h været nødvendigt at træffe en beslutning om, at Pan Klub Aa borg skal sælges eller bortforpagtes. Vi er alle enige om, det er vigtigt at have gode fysiske rammer - også lokalt - fo bøsser og lesbiske.

Men Landsforeningen kan ikke blive ved med at finansier ølsalg i provinsen, som det er sket i 1991, hvor vi måtte notere et tab på Pan klubberne på 600.000 kroner! Dette går nemlig ud over det politiske arbejde.

Iøvrigt finder jeg det sørgeligt, men også utænkeligt, at bøs ser og lesbiske ikke skulle have andet at mødes om end bajere,

Lisbeth Andersen, formand for A

Kvindegruppen på Fyn eksisterer!

I *PAN-Bladet* i april udtaler John Petersen: "Og så har vi en kvindegruppe, som bølger så'n lidt op og ned." Dette er den eneste omtale af kvindegruppen på Fyn i en helsides præsentation af den fynske lokalafdeling. Spørgsmålet er, om John Petersen har glemt gruppens eksistens eller fortrængt den. Godt nok har vi kun eksisteret i 3 måneder, men har vist til gengæld i denne periode ikke været så nemme at overse. Kvindegruppen består af ca. 20 kvinder og fungerer som indslusningssted ligesom ungdomsgruppen. Vi har interessegrupper for film, litteratur, badminton og en arrangementsgruppe, der står for den overordnede koordinering og de udadvendte arrangementer som foredrag, 8.marts, vandretur m.v. Hvis vi alligevel ikke laver aktiviteter nok til, at man kan få øje på os, skyldes det måske, at vi på lokalforeningens årsbudget har fået en særdeles lav prioritering.

På vegne af Kvindegruppen på Fyn
Ida Vemmelund
Charlotte Brandt

Da jeg kontaktede Fyns-afdelingen for at få arrangeret inter viewet, fik jeg at vide, at man på et bestyrelsesmøde ville gøre opmærksom på min ankomst, så dem der ville deltage i inter viewet havde mulighed for det.

Jeg tror ikke, at nogen, der har læst *PAN-Fyn*, er i tvivl om Kvindegruppens eksistens. Jeg var ihvertfald ikke, og snakkede med John og Steen om bl.a. Kvindegruppen. Men da ingen af de kvindelige lokalbestyrelsesmedlemmer var mødt op til interviewet, blev det lidt ensidige synspunkter der kom frem. Inge-Lise Paulsen og jeg blev derfor enige om at udelade synspunkterne, da pladsen i forvejen var trang på den side, der var til rådighed i bladet.

PAN/Michael C.T. Andersen

Jo mere vi er sammen

Det er ikke hvor mange, man elsker, men hvordan man gør det, der betyder noget for spredningen af hiv.

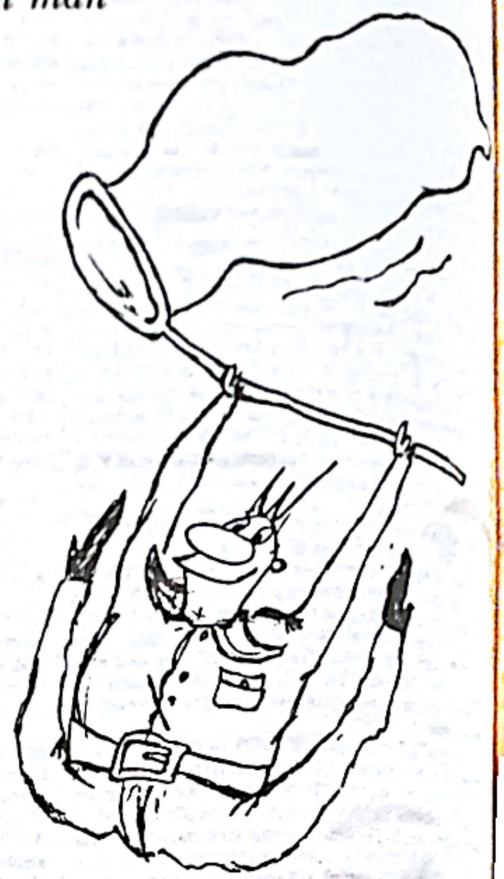

Hiv smitter seksuelt. Det er den kendsgerning, som al debat og oplysning om hiv og aids skal bygge på.

Sikker sex-råd har til formål at forhindre hiv i at blive overført. Helst med så lille indvirkning på glæden ved sex som muligt.

At bruge kondom, når man boller og i det hele taget at undgå, at sæd og/eller blod kommer fra en person til en anden er den tekniske side af sikker sex.

Ved siden af teknikken knæsætter Sundhedsstyrelsen imidlertid rådet om kun at have få, kendte sexpartnere som et sikker sex-råd i sig selv. Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske synes, det svarer til det klassiske råd til befolkningen ved atomkraftuheld: Hold Dem inden døre og lyt til radioen.

Det er ikke nok.

I modsætning til dette mener Landsforeningen nemlig, at med "sikker sex - hver gang" er der ingen grund til, at man elsker med færre, end man har lyst til.

Svagt argument

Sundhedsstyrelsens argumentation hedder "jo flere skiftende partnere, jo større er risikoen for at møde en mulig smittekilde".

Men denne argumentation er ikke præcis. Det er ikke smittekilden, altså personen, man skal prøve at undgå, men smitteoverførslen. Og de to ting er ikke det samme.

For man kan ikke se på sin partner, om han er smittet, og han ved det ikke nødvendigvis selv. Derimod kan man sørge for, at hiv ikke kan overføres, *hvis* han - eller man selv - skulle være smittet.

Derfor kan det give den enkelte en falsk tryghed, hvis han tror på, at "kendskabet" til hans partnere er en sikkerheds-faktor. Og det med "jo flere, jo farligere", det er også et tvivlsomt argument set fra den enkeltes synspunkt, da det lige så godt kan være den første som den sidste af ens partnere, der er smittet.

Sikker sex - hver gang

Hiv smitter seksuelt. Men selv om man ikke må søge en falsk tryghed i det, så er det en kendsgerning, at hiv *ikke* overføres hver gang en hiv-smittet og en ikke-smittet er sammen seksuelt - heller ikke ved analt samleje uden kondom.

Går vi ud fra, at begge parter ikke kender deres hiv-status - hvilket er den interessante situation - så er der samme risiko for overførsel af hiv-virus ved 100 samlejer med den samme partner som ved 100 (engangs)samlejer med 100 forskellige partnere!

På den anden side er det med jo hiv ligesom med graviditet - "en lille smule hiv-smittet" er der ikke noget, der hedder.

Så man kan aldrig tage chancer.

For det *er* jo muligt at beskytte sig mod hiv og andre seksuelt overførte sygdomme.

En undersøgelse, som blev fremlagt i Sundhedsstyrelsens blad, AIDS-NYT nr. 53, viser, at 212 prostituerede i København *har* undgået hiv-smitte. Dertil havde 53 prostituerede i Århus i en anden undersøgelse heller ikke nogle af de andre sex-sygdomme - gonoré, syfilis eller chlamydia. Og *disse* infektioner er vel at mærke langt mere smitsomme end hiv - og for chlamydias vedkommende også langt mere udbredt! - selv om det også spiller ind, at de hurtigt kan helbredes, hvis man får dem.

De prostituerede kvinder har - går man ud fra - rigtig mange seksualpartnere, men undgår de seksuelt overførte sygdomme ved at tænke sig om og bruge kondom. Gjorde vi alle som disse ludere, så havde hiv-virus ikke mange chancer!

Rådgivning

Det er mere kompliceret end som så, at rådgive folk om, hvor mange partnere, de bør have.

Og der spiller én statistisk forudsætning ind, som er forskellig for grupperne "bøsserne" og "de heteroseksuelle" - i gennemsnit. Det er antallet af hiv-smittede.

Kondomerne forhindrer sådan set ikke ret mange heteroseksuelle i at blive hiv-smittet. For der *er* ikke ret mange smittede i den samlede "pulje" af seksuelt aktive. De fleste smittede både i antal og i procent er bøsser og biseksuelle.

Så derfor giver det måske en smule mere mening at opfordre heteroseksuelle (der ikke vil bruge kondomer) til at nedsætte antallet af partnere. *De* kan måske - tilfældigvis - undgå de få smittede, der er i "puljen". Men blandt mænd, der har sex med mænd, er risikoen for stor til at man kan satse på dette tilfælde.

Og så kan man jo ikke skære alle over én kam, hverken bøsser eller heteroer. Man vil kunne pege på grupper af heteroseksuelle, hvor der vil være relativt stor risiko for hiv-smitte - og tilsvarende findes der mange bøsser, for hvem risikoen svarer til "den hjemme-gåendes på heden i Jylland".

For det er ikke den seksuelle identitet, der gør forskellen. Det er den faktiske seksuelle adfærd.

Risikoen for hiv-smitte er *for* stor i begge grupper. Så heteroseksuelle i Danmark kan ikke være tjent med at få en falsk tryghed stillet op ved siden af det eneste rigtige: Sikker sex - hvergang. Gælder det så også for "den hjemmegående på heden i Jylland"? Nej, men sikker sex-rådene skal heller ikke formuleres, så de passer på hendes situation.

Morale

Hiv overføres seksuelt, så sex er risikabelt! Men hiv skeler ikke til kvaliteten af forholdet, hvori samlejet sker. Eller til hvilket "nummer i rækken" det pågældende samleje er.

Det vigtige er derfor at forhindre hiv i at (kunne) overføres, og det gør man ved hjælp af teknik, altså først og fremmest ved at bruge kondomer.

Rådgivning om at nedsætte partnerantallet kan være relevant i et samfund, hvor det ikke er muligt at dyrke sikker sex - for eksempel hvis der ikke findes kondomer - [illegible] mange steder i Afrika. Men det er [illegible] langt fra tilfældet i Danmark, hvo[illegible] problemet nok i virkeligheden er [illegible] en del heteroseksuelle helst ikke [illegible] bruge kondom.

Men hverken for bøsser eller heteroer er der nogen vej udenom: Det er til hver en tid kondom-budskabet, der er det vigtigste.

Man kunne selvfølgelig sige, *hvis* alle kun var sammen med én anden, så ville hiv ikke kunne spredes længere end til dette parforhold. Men det er jo ikke et ideal, som man ønsker virkeliggjort. Den første, man elsker, er ikke nødvendigvis den man kan leve med resten af sin [illegible] Og selv hvis man kan, så sker der sidespring.

Skulle man give sikker sex-råd over den tekniske sex-praktik, skulle det gå på at *begrænse antallet af samlejer*, og ikke antallet af partnere!

Resultatet af det spørgeskema som blev sendt ud til blandt andre PAN-Bladets læsere, viser, at bøsser, der har en fast partner, gennemsnit dyrker ligeså meget sex som fyre, der har 50 skiftende partnere hvert år.

Men sikker sex-råd skal ikke [illegible] være korrekte - altså reelt forhindre hiv i at kunne overføres - de [illegible] også være relevante, det vil sige: De skal være til at leve med!

Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske har et slogan, [illegible] sammenfatter disse overvejelser: Mere sikker sex.

PAN/Søren S

Tegninger: Katrine Tingleff

...KET: Volleyball, svøm... m.m. Træffetid ...19-21 i Knabrostræde ...m.

...SKOLEN FOR BØSSER OG LESBISKE: Åben: ...s. tirs 10-16, ons tors ...15, fre 9-15.

...NING: Telefonisk el... rådgivning. Hver ...ag 19-20. Knabrostræde ...16 20. ☎ 33 13 19 48.

...POLITISK GRUPPE: ...r evt. behov i kvinde... ...r hver torsdag.

...SKE OVER 40: Mødes ...s for fre i mdn. kl. 19.30 ...ekvartet, baghuset th. ...Tlf. 33 13 19 48.

...CAFE: Knabrostræde 3, ...K. tlf. 33 11 37 84. ...ner mand.-fred. kl. ...11.30 samt søn. kl. 13-...

...DISCO: Åbent Søn.-tirs ...21 ons. tors. kl. 22.04-...22.05, lør. kl. 22.06-...1 efter kl. 21 er café og ...r forbeholdt kvinder. ...Fra kl. 22.04, kun for ...18 tors. kl. 22.04, kun for ...18 indgang i gavlen, fri ...fre kl. 23.05 indg. via ...

discoteket, de to sidste fre i mnd. kun for lesbiske. Lør. kl. 23.05 indg. via discoteket.

SAMVÆRSGRUPPEN: Hver ons. kl. 20-22. Pers. og tlf. henv. Tlf.: 33 11 19 61. Knabrostr. 3, baghuset 3 sal. "Nødverlokalet".

UNGDOMSGRUPPEN: Møde første og sidste fredag i måneden kl. 20. Andre fredage kl. 19-30. Indgang i gården th. 3 sal. Månedens sidste fredag i porten tv. 3 sal. Intro første fredag i måneden kl. 19.30 i biblioteket, porten th.

BBF

ADRESSE: Bøssernes Befrielsesfront, Bøssehuset, Christiania, Refshalevej 2, 1407 Kbh. K. Møde hver mandag kl. 20. Tlf.: 31 95 98 72.

NÆSTVED

▼ LBL-NÆSTVED

ADRESSE: Landsforeningen for bøsser og lesbiske, Sydsjællands afdelingen. Postbox 481, 4700 Næstved.

KONTOR: Grønnegade Kaserne, flygel 1, lokale 103, 4700 Næstved. Tlf.: 53 73 53 48. Kontortid: Man. kl. 20-22 + tirs. i de lige uger.

GÅ UD-GRUPPEN: Tlf.: 53 73 53 48.

BORNHOLM

C.B.L.

Club for bøsser og lesbiske. Postbox 192, 3700 Rønne.

BEMÆRK!

På grund af tekniske problemer er denne udgave af homoguiden et genoptryk fra sidste nummer. Vi beklager meget og håber at være up to date i næste nummer.

Redaktionen

PAN BLADET FOR BØSSER OG LESBISKE

PAN Bladet er medlemsblad for Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske (LBL). Forbundet af 1948. PAN Bladet udkommer til alle medlemmer af LBL samt til abonnenter.

PAN Bladet udkommer 10 gange årligt og udgives af Aktieselskabet PAN a/s. Administrativt navn: PAN Bladet under forlaget i parentes.

PAN Bladet er medlem af International Gay Press Association.

REDAKTIONEN

Hilda van Arkens, Frank Blichfeldt, Jørgen Figueredo, John Hansen, Jørgen Hansen, Svein Hartoft, Ingrid Henningsen, Mark Lauberg, Kasper Lykne, Steffen Mollerberg, Katrine Nielsen, Lars Nielsen, Knud Jensen, Marianne Skovgaard, Kim Ejskjærd Thomsen.

Fast tilknyttede skribenter/fotografer

København: Kim Larsen, Svein Laursen, Vibeke Nissen.

Århus: Susan Peters, Claus Ebo Thomsen, Ulla Ellisø, Jens Jørgen Madsen. **Odense:** Jens Jakobsen.

Ansv. red: Inge Lise Paulsen, træffetid: mand. 13-16, ons. 10-13, på ☎ 33 11 19 61.

Produktionsmedarbejder: Michael C.T. Andersen.

Redaktionens træffetid: Hver mand. kl. 19.30 til ca. 22.00 på tlf. 33 11 19 61.

Red.lokaler: Baghuset th. for caféen, Knabrostræde 3B, 4. sal.

Aids-info-medarbejder: Søren Skov, tlf. 33 13 19 48.

OPLAGSTAL SE SIDE 2

PANs redaktion er en kollektiv arbejdsgruppe af bøsser og lesbiske, som er medlemmer af LBL og som regelmæssigt giver tid og arbejdskraft til udgivelsen af PAN.

Redaktøren, aids-informationsmedarbejderen og produktionsmedarbejderen er ansatte medarbejdere, mens redaktionen er selvsupplerende og ulønnet. Dog skal redaktionens sammensætning godkendes af LBLs hovedbestyrelse. Ansvaret for indholdet af PAN er alene redaktørens.

Lederen skrives fortrinsvis af LBLs for- eller næstformand/kvinde. Redaktionens standpunkter er underskrevet PAN/initialer.

Annoncering i PAN betyder ikke, at redaktionen eller LBL anerkender annoncøren eller på nogen måde indestår for annoncens indhold.

Redaktionen tillægger det væsentlig betydning, at artikler trykkes med forfatterens fulde navn. Det vil dog ikke have indflydelse på evt. optagelse i bladet.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for indsendte artikler, illustrationer eller andet som tilsendes uopfordret. Man bør gøre redaktionen opmærksom på, hvis det indsendte materiale ønskes retur.

Adresse: PAN-Bladet, LBL, Forbundet af 1948, postbox 1023, 1007 Kbh. K.

Abonnement: Institutioner og biblioteker: kr. 250. Udlandet: kr. 175.

Annoncer i PAN: Kommercielle annoncer koster 4,75 + moms pr. spaltemillimeter.

Annonceagent: Trine Dalmi Kallioniäki, tlf.tid ons. 14-17 på tlf. 33 11 19 61. Privat tlf. 31 10 16 43.

Tryk: Sankt Annæ Tryk.

Sats: PANik Sats.

Distribution: Lokalafdelingerne og redaktionen.

ISSN: 0902-347x

Udgiver: Aktieselskabet PAN a/s, Knabrostræde 3, Postboks 1023, 1007 Kbh. K.

Eftertryk uden skriftlig tilladelse fra redaktionen er ikke tilladt. Undtaget herfra er uddrag til brug for omtale og anmeldelse af bladet. PAN-Bladet er et månedsblad, som udkommer 10 gange om året.

Oplag: 9000.

HIV

TELEFON-RÅDGIVNING

KØBENHAVN: AIDS-Linien: ☎ 31 11 19 (alle dage 9-23). Knabrostræde 3, 1210 Kbh. K. ...ner sex tlf.: 65 91 21 19. ...rådgivning for ...seksuelle hiv-smittede. ...☎ 32 32 58 68.

...dolph Berghs Hospital, ...s kønssygdomsklinik. Telefonisk rådgivning 33 ...21 kl. 8-9, 12-13.

...ENSE: AIDS-Info Fyn: tlf. ...91 11 19 (mand.-fred 8-23, ...lørd 16.30-23).

...HUS: AIDS-Info Århus: tlf. ...15 65 13 (alle dage 19-23).

...RNHOLM: Tlf. 53 95 95 ...(tirsdag 12-22).

...OSKILDE AMT: Tlf. 42 37 ...de (torsdag 17-20).

...LDING: Tlf. 75 50 57 11 ...sdag 17-19)

...RØKLÆNDERE I DAN...ARK: Tlf. 33 91 47 43 (tirs...g 16-18).

...ERSON-RÅD...IVNING

...IV-GRUPPEN: Rådgivning ...r heteroseksuelle hiv-smit...de. Tlf. 33 32 58 68.

...IV-HJÆLPEN: En person...rådgivning vedr. hiv og aids ...r bøsser og andre, der har ...e med mænd. Knabrostr. 3, ...porten 1. sal, 1210 Kbh. K. ...tirs. kl. 19-21. Kom forbi, ring ...en rådgiver eller få besøg.

RUDOLPH BERGHS HOSPITAL, Kbh.s kønssygdomsklinik, Tietgensgade 31, 1704 Kbh. V. Personlig rådgivning for alle kl. 9-14, 15-19.

AIDS-LINIEN, KØBENHAVN: Pers. henv. tors. 16-20, samt efter aftale alle dage. Knabrostr. 3., porten, 1. sal.

AIDS-INFO ÅRHUS: Pers. henv. ons. kl. 16-18. Vestergade 48 i, 8000 Århus C.

AIDS-INFO FYN: Åben rådgivning om hiv og aids for pers. henv.: Man. kl. 16.30-19 (el efter aftale. Skt. Anne Plads 2, 5000 Odense C.

POSITIV-GRUPPER

KØBENHAVN: Bøsser og biseksuelle mænd, som er hivsmittede. Man.-fre. kl. 19-23. Tlf. 38 33 32 44. P.O.box 159, 2000 Frederiksberg. Unge hivpositive i Positivgruppen mødes hver 2. og 4. man i mnd.

ÅRHUS: Vestergade 48 I, 8000 Århus C. Tlf. 86 18 16 46. HIV-gruppen: Café man. kl. 9-13, tirs. kl. 19-22. Åben café: ons. 19-22. Tlf. 86 12 43 13.

VESTJYLLAND: Tlf. 86 60 17 00, ons. og søn. 19-22.

TELEFON-AVISER

HIV-TLF-AVISEN: Tlf. 33 91 19 48. Nyheder og kommentarer. Produc. af Landsforen. for bøsser og lesbiske.

SIKKER SEX TLF: Telefonservice på 90 16 16 16 (1,50 kr. pr. minut.)

FARSI: Tlf. 33 91 10 37.

URDU: Tlf. 33 91 10 38.

ARABISK: Tlf. 33 91 10 70.

TYRKISK: Tlf. 33 91 10 80.

PÅRØRENDE

KØBENHAVN: Pårørendegruppen, Postbox 1898, 2300 Kbh. S. Mødes hver ons. kl. 19-21. Tlf. 30 32 88 95. Tlf.tid dagligt ml. 19-21.30.

ÅRHUS: Pårørendegruppen, AktHIVhuset, Vesterg. 48 I, 8000 Århus C. Møde 1. tors. i mdn. kl. 19.30-22.

ODENSE: c/o AIDS-INFO, Klaragade 35, 5100 Odense C. Tlf. 65 91 11 19 (hverd. indtil kl. 17).

AIDS-ALTERNATIV

KØBENHAVN: Giro 2 80 14 50. Formand Hans Gydesen, Vejlegården 12, st.th., 2635 Ishøj. Tlf. 42 73 79 63. Rådgivn. for mennesker med hiv/aids og pårørende. A-GRUPPEN er en støtte- og selvhjælpsgr., som tilbyder sup. behandlingsformer til kroppen, sindet og sjælen. Kontakt Annette: tlf. 42 19 40 88 og Christian: tlf. 66 11 87 91.

AKTHIVHUSET

ÅRHUS: AktHIVhuset, Vesterg. 48,1., 8000 Århus C. Bl.a. AIDS-info, Pårørendegruppe samt HIV-gruppe. Åben cafe: Ons. kl. 19-22. Tlf. 86 18 16 46.

CONDOMERI

ODENSE: Condomeriet, Skt. Anne Plads 2, 5000 Odense. Man-fre. kl. 10-17.30. Salg af kondomer, glidecreme m.m. Samt information og rådgivning.

UNG OG POSITIV

KØBENHAVN: Ungdomsgruppen i positivgruppen. Postbox 159, 2000 Frederiksberg. Møde for unge mænd, max 30 år, den 2. og 4. man i mnd. Tlf. 38 33 32 44, man.-fre. 19-23. Unge fra hele landet er velkomne.

AIDS-FONDET

Carl Nielsens Allé 9, 2100 Kbh. Ø. Tlf. 39 27 14 40.

NAVNE-PROJEKTET

KØBENHAVN: Navneprojektet, kontaktperson: Steve Rotherfort, tirs. kl. 18-23 på tlf. 31 29 58 36. Støttemedlemsskab: 120,- kr. om året. Giro-kort kan rekv. ved henv. til AIDS-Linien, tlf. 33 91 11 19.

HIV-DANMARK

Landsforening for Hiv-smittede, deres pårørende og deres foreninger. Vingaardsstr. 22, 4.tv., 1070 Kbh. K. Giro: 7 77 05 88. Tlf. 33 32 58 68. Formanden træffes ons. kl. 19-21.

DIVERSE

ACT UP-KØBENHAVN
Man-ons kl. 13-17. Fællesmøde ...dag 14-. Tlf. 32 96 78 01

A-MEN'S CLUB
Læderklub i Århus. Hver ...dag kl. 23-02 samt første ...ørd i måneden: Læder-disco ...kl. 23-04. Oplysning: tlf. 86 19 ...10 99.

ANONYME ALKOHOLIKERE
AA-møde for bøsser og lesbiske søn. kl. 19 i Enghave Kirke, Sdr. Blv. 1700 Kbh. V. For bøsser torsd. kl. 19.30 i Knabrostræde 3B, 3. (baghuset th. for PAN-Caféen).

BLOT TIL LYST
Blotternes Informationslinie hver ...søn. kl. 17-18, tlf.: 31 38 19 ...23.

FORB. AF TRANSSEKSUELLE 1990
De nye kvinder. Adresse: Haugelund 8A, 5492 Vissenbjerg, v/Gitte Paulsen. Tlf.: 64 47 18 00. Gå-ud-gruppe haves.

GREVINDE DANNER
Nansensgade 1, tlf. 33 14 16 76. Dagligt kl. 10-17.

HOVSA-VANDREKLUB F. BØSSER
Postbox 308, 4000 Roskilde. Tlf.: 3187 8071 el. tlf.: 42 27 47 70.

KVINDEHUSE
ÅRHUS: Kvindehuset, Havnegade 22, Århus C. Cafeen har åbent tirs. kl. 18-22. Madklub: tilmelding inden kl. 14.
KØBENHAVN: Kvindehuset, Gothersgade 37, tlf. 33 14 28 04. Bogcafé m.v.: mand.-fred. kl. 12-18. Lesbisk Bevægelse: Kontortid: man. og ons. kl. 17-20. Hvidløgspressen: (Lesbisk Tryk og Pres): Træffetid man. kl. 20-22.

KVINDE-HØJSKOLEN
Visby, 6261 Bredebro, tlf. 74 78 34 93. Kontortid, alle hverdage 9.30 - 12.30. Ring efter kursusprogram.

LIBERAL KATOLSK KIRKE
Immanuelskirken, Forhåbningsholms Allé 20, Frederiksberg. Gudstjenester hveranden lør. kl. 19.30 og søn. kl. 11. Ansv. præst: Niels Peter Selander, tlf.: 31 83 81 11 (bedst kl. 8-9).

MANDE-BEVÆGELSEN
Webersgade 11, kld. 2100 Kbh.Ø. Tlf.: 33 93 65 95. Mandfred. kl. 10-14, onsd. kl. 19-21.

MARKENS LILJER
Markens Liljer, MCC, Knabrostræde 3, Box 1023, 1007 Kbh. K. Tlf.: 31 83 32 86. Kirkens præst: Mia Andersen. Gudstjenester hver søndag kl. 17, Toppen, Knabrostræde 3, pakhuset 4. sal.

FPE-NE
Landsforeningen for transvestitter, Box 192, 2600 Glostrup. Tlf. 31 80 17 71 man. kl. 18-20.

PAF
Et projekt i forb. med prostition af fyre. Ring for hjælp og rådgivning på tlf. 33 33 81 67.

PÆDOFIL GRUPPEN
c/o ACON, Postbox 843, 2400 Kbh. NV., Postboks 1003, 6701 Esbjerg. Oplysning og rådgivning: man., ons. og torsdag kl. 17-18, tlf. 42 17 37 28.

SLM
Skandinavien Leather Men, Schacksgade 9, kld. Åbent fredage kl. 23-02.

SM-SHOP
SM-Bladet, Studiestræde 12, 1455 København K. Tlf. 33 32 33 03.

SMIL
Foreningen for Sado-Masochister.
KØBENHAVN: Sorgenfrigade 8A, 2., 2200 Kbh. N. Oplysning: 31 81 05 50 hver mandag.
ODENSE: Tlf. 66 14 92 23, torsdag 19-21.
ÅRHUS: Box 198, 8100 Århus. Oplysning, tlf. 86 13 70 23.

TIRESIAS
Landsf. for transseksuelle, Postbox 451, 8100 Århus C, tlf.: 86 12 07 73 10-11; 20-21. Der er som regel telefonsvarer på.

BLIV MEDLEM

af Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske

☐ Ja tak, jeg ønsker materiale om Landsforeningen tilsendt (eksp.gebyr kr. 30,-)

☐ Ja tak, jeg ønsker at blive medlem af LBL (175 kr. pr. halvår)

☐ Ja tak, jeg ønsker at blive tilmeldt PBS

Navn _____

Adresse _____

_____

Postnr.
Sendes til
LANDSFORENINGEN
FOR BØSSER OG LESBISKE
KNABROSTRÆDE 3
1007 KBH. K.

A tourist attraction

hiv/aid

One of LBL's activities o
aids-information is conc
by The Safe Sex Gang
group of young gays and
ans - sometimes in fancy
mes - that distribute con
and safe sex guidelines t
young people.

The biggest success o
Safe Sex Gang has bee
Rolling Condomerie.

Based on a bicycle w
this condom-shop has
everywhere. Is it often s
the Copenhagen streets
the summertime it's also
to the beaches of Zealar

- When we are out in the
we are photographed ov
over, one of the The Saf
Gang-members says.
tourists as well as foreigne
this idea very much.

The condoms sold fro
Rolling Condomerie are c
than in the stores, be
nobody have to profit o
sale. They are also sold re
that for example youngste
buy one of each type to
the most comfortable
without spending a fortu

Come In

Safe sex - each tim

hiv/aids

"Use a condom when fucking - and avoid cum in the mouth". This is how LBL formulates its safe sex-message.

In Denmark condoms can be bought in pharmacies (drug-stores), supermarkets, sex shops or gas stations. The price is normally between DKR 35-45 for a package of 9-10 condoms.

Every type of condoms is controlled carefully and approved of by Danish health authorities - so you can safely buy the condom that pleases you the most.

A cheaper, but also less varied, offer is the **free** condoms that are available in a lot of gay bars, discos and saunas in Aalborg, Odense, Århus and Copenhagen. They are financed by local authorities in the different places but distributed by LBL.

In some places you may also find free lubricants in LBL-disposers on gay bar counters. Tubes with red print are ordinary waterbased lubricant, blue print tells you this lubricant contains nonoxynol-9.

Feel free to take them, but as they are very popular they often may be "sold out".

This spring LBL initiated a debate on the traditional advice: Lower your number of sex-partners.

LBL disagree. This advice have nothing to do with s
or avoiding hiv/aids,
authorities all over th
subscripe to it. To
infected is a condition
on the carrier - an
onknown to himself - t
the situation is the sam
time one person have
another, whether it's
partner or partner numb

Correct use of condo
kes transmission of
impossible and with that
it's safe to have sex with
different sex-partners
want to.

That's the reasoning
the LBL-slogan: Safe se
time.

hiv/aids

How about a date in Knabrostræde 3?
Well, we won't try to fool you, this is serious:

- What is hiv and what is aids?
- How does the immunity defense work?
- How is a hiv-test done?
- What is safe sex and how is it practiced?

These and all other issues concerning hiv, aids and safe sex are brought up at the LBL-"Come In" meetings.

These meetings are aimed at "the man in the street", and "customers" are tempted with appetizers like: Let two gay men tell you about hiv. And watch them demonstrate what safe sex is all about.

In 1991 LBL tried out one Come In meeting in English meant for foreign visitors. This one-shot turned out to be a big succes, so this year you can choose between four dates.

Everybody can participate, and any question is welcome and will be answered.

Come In meetings are free of charge, and you can have a cup of coffee or tea - and a chat if you like.

The adress is: Knabrostræde 3, 1st floor, Copenhagen (same adress as PAN-Disco).

The dates are:july 7, july 28, august 18, september 8.

Time: 5 pm to 7 pm.

Erotic oases

hiv/aids

Going to the cruising places in Copenhagen this summer you will maybe spot "birds' nests" containing free condoms - or on occations meet two guys from the so called OASIS-project wanting to talk to you about safe sex.

The OASIS-project is one of LBL's safe-sex-for-men-having-sex-with-men initiatives which is concentrated on the Erotic Oases - public parks and toilets in Copenhagen.

This part of the campaign can't be as explicit and public as LBL's general STOP AIDS-campaign. Knowing that some men within the target group don't want to be identified with a gay life-style or gay organisations, the information activities have to meet the men on their own premisses and be discreet.

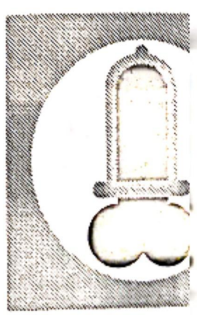

The OASIS-project
met with understandir
the local authorities c

Lesbian Diversity

Photo: Kenne Nielsen

contact

Danish lesbians are organized - or not organized - in various ways. Some are members of LBL, the National Gay and Lesbian Organization, some are active in "lesbian only" contexts, some prefer to work with general women's issues, some are not politically active at all, etc. etc. You name them, we've got them.

It is, however, typical of Denmark that most lesbians and gay men choose to organize **together** (insofar as they organize at all). When LBL was founded, in 1948, it was a primarily gay organization, and it continued to be so for many years. Today, approximately one third of its members are women, and the gay-lesbian ratio in all LBL governing bodies, national as well as local, is fixed at 50% women and 50% men.

During the seventies and the early eighties, while the wo-

men's movements were
active, there was a
dividing line between
within the LBL and
were active in LB, the
Movement. This is no
Today, there are lots of
activities, and the women
part in them come toge
all over. There are
camps, discos, politica
concerts, evening
walks, discussions,
exhibitions and much
more.

Unfortunately, this
makes it difficult for fore
to find out what is going on
where. And this is one
reasons why we have mad
PAN Summer Issue. S
looking in the *PAN* Gu
adresses and telephone
bers. If this is not enough,
are always welcome to co
one of the local LBL chapte
Copenhagen you can
contact the Book Café o
Library during opening h
The LBL has a lot of infor
about lesbian activities
the LBL as well as outsid

Fucking all right

sex life

Male members af LBL have participated in a survey on Danish, gay men's sex-life.

More than 1600 men replied and the answers are still being analysed. It seems though that gay men in Denmark are more concerned and careful about safe sex now than in 1988, when a similar survey was made.

- The main impression is that LBL's safe sex-message has succeeded in reaching the core of the target group, says one of the researchers. A lot of the men had not - or only very few times - had unsafe sex in the period in question. And condom-use is prevalent. The answers from these gay men show that they have good knowledge on how hiv is transmitted - and how you avoid it.

A large majority have not at all been fucked without a condom (which implies the biggest risk). One of the interesting questioans is whether the gay men now have less anal-sex than earlier - or still the same.

More detailed results from the survey will caracterize the sexual behaviour in sub-groups of gay men so that future hiv/aids-information could be related specificly towards those.

Aids information in Denmark

hiv/aids

The Danish Aids policy is founded on the keywords of **information**, **autonomy** and **anonymity**. The confidentiality of data on the individual is to be ensured and discrimination avoided.

This is in complete accordance with the recommendations of the WHO.

Autonomy means that every Dane has a right to decide for himself whether he wants to be tested, treated or advised. And the right to **anonymity** ensures him that he does not have to give out his name or personal registration number.

Information on hiv and aids must be open and honest.

The STOP AIDS-campaign amed at "gay men and other men having sex with men" is concieved and carried out by volunteers and staff at LBL but financed by the state.

Doctor broke the law

Everybody has the right to be hiv-tested - and everybody has the right to choose not to.

This rule was broken this spring as it was revealed that a doctor in Jutland - as he put it- "always took an hiv-test when he considered a patient of his to be homosexual". In this case the result was grotesque. The doctor not only didn't concern himself with the law, he also revealed his lack of general knowledge by actually saying to a patient that he test had shown "slightly hiv-positive".

The incident was immediately brought to the attention of the health authorities, and the doctor will be reprimanded.

Hiv-testing for foreigner

hiv/aids

The principal Danish rule of anonymity in hiv-testing opens an opportunity for foreign visitors in Denmark.

It is possible for any person at any time to have a hiv-test done in Denmark without giving out name, address og nationality. Or as a Danish physician put it:

- You don't have to open your mouth to have an hiv-test!

There is a general understanding within the Danish h
system for a person's rea
for wanting his hiv-test
outside his own country.

There's a "Danish" parall
this procedure:

Many citizens of the F
Islands prefer to have their
tests done in Denmark.
because the Faroe regulat
are any different from Da
law (on this point, that is)
because the community
much smaller - which can
you doubt your anonymit
reality.